

en stor del skal tilstræbe at tage det fra den billige ende. Der kan der principielt ikke være uenighed. Jeg håber så også, at det kommer til at gælde i lovgivningen. Jeg sidder i øvrigt i øjeblikket med et lovforslag fra regeringen, der hedder L 66, og hvis skatteministeren vil kigge lidt på dét, vil han opdage, at her foreslår regeringen selv en CO₂-fortrængning på omkring et par tusinde kroner pr. ton CO₂. Så debatten om det er jo meget åben, må man sige, og der er et stort spillerum at arbejde i, og dér mener jeg at dette forslag er udmærket.

Men alt i alt tak for en god og konstruktiv debat!

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det drejer sig om hr. Peter Hansen-Nords bemærkning om, at han deler vore synspunkter med hensyn til naturgassen. Det er da interessant, for det, jeg synes der er oplagt ved naturgassen, er, at der ikke er alle de problemer, som der er ved biodiesel; den er lige til at gå til. Og det er da muligt, at det ser ud, som om vi på et tidspunkt kan enes om et fælles forslag om at fremme naturgassen som drivmiddel i en overgang til det, som jeg også tror begge parter er enige om: at på meget lang sigt er det brinten, der tæller. Der har man så brug for et overgangsdrivmiddel, og det kunne være naturgassen. Lad os se, om vi ikke kan samles om et forslag om det i den kommende samling.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Skal jeg forstå det således, at hr. Bent Hindrup Andersen her fra talerstolen også støtter beslutningsforslag nr. B 45, sådan at vi kan kombinere et par gode forslag?

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Nej, mit forslag gik ud på at erstatte beslutningsforslag nr. B 45 med en naturgasaftale om drivmidlerne, og det skyldes først og fremmest, at jeg er enig med hr. Peter Hansen-Nord i, at det er meget vanskeligt at få nogle udbytter, der er værd at have med at gøre, og nogle marker, der er til at holde ud at have med at gøre, og nogle sædskifter, der gør, at det er rimeligt at dyrke raps. Det kan ikke gøres økologisk forsvarligt på en ordentlig måde. Derfor er det efter min opfattelse ude af billedet at forsøge at få drivmidler ud af raps.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om neutralisering af den 20. almindelige vurdering.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 15/11 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Det forslag til folketingsbeslutning, der skal behandles, er fremsat af repræsentanter for Fremskridtspartiet. De foreslår, at det pålægges regeringen at sikre, at virkningen af den 20. almindelige vurdering pr. 1. januar 1996 neutraliseres for boligejerne. Forslaget begrundes med, at der i den seneste tid har været tale om, at der ved den 20. almindelige vurdering vil ske betydelige stigninger i grund- og ejendomsvurderingerne.

Jeg vil godt sige, at man har vendt tingene godt og grundigt på hovedet i den debat om lejeværdien, som vi har set, og dermed også i det foreliggende beslutningsforslag.

Det forhold, at ejendomsværdierne er steget, er udtryk for, at der nu hersker gode forhold på ejerboligmarkedet – et klart produkt af den af regeringen førte politik. Regeringen sørgede ved skattereformen i 1993 for at skabe gode kår ikke mindst for boligejerne. Lad mig nævne en række punkter, som blev udmøntet ved den lejlighed.

Omprioriteringsmulighederne blev stærkt forbedret, idet gamle, højt forrentede kontantlån kan udskiftes med lavere forrentede lån med bevarelse af fradrag for kurstab. Der blev gennemført lavere marginalbeskatning. Den almindelige lejeværdisats blev sænket fra 2,5 pct. til 2 pct. Den lave sats for pensionister blev sænket fra 1,2 pct. til 1 pct. Den progressive lejeværdisats blev sænket fra 7,5 pct. til 6 pct. Og der blev lagt et grundlag for den almindelige konjunkturfremgang, som vi har oplevet – artige sager.

Denne aktive indsats fra regeringens side har sparket gang i økonomien og dermed ikke mindst i boligmarkedet. Og det kan man meget let konstatere ved at se på, at antallet af tvangsauktioner er faldet markant, nemlig til en fjerdedel af, hvad det var for ganske kort tid siden – en fjerdedel! Boligejerne er ikke længere teknisk insolvente, således som vi oplevede det i 1980'erne. Det er en kendsgerning, som man overhovedet ikke kan benægte.

For det tredje er der kommet gang i salget af ejerboliger. Køberne står i kø, og vi hører, hvorledes ejendomme i dag kan sælges fra dag til dag. Så hvad enten man vil det eller ej, og hvordan man end vender og drejer det, er der skabt en helt anden tryghed for boligejerne.

Det er simpelthen blevet attraktivt at sidde i ejerbolig. Vi er kommet væk fra 1980'ernes triste tilstand på boligmarkedet, hvor der var tvangsauktioner i stribevis, stavnsbinding af boligejerne, lavere og faldende priser osv. osv.

Så regeringens politik med lavere rente, lavere lejeværdi og lavere marginalsatser har medført, at nettoydelsen ved at bo i ejerbolig er blevet lavere. Dette har gjort det muligt for mange boligejere, der tidligere var truet af tvangsauktioner, at blive boende i deres bolig. Men de ændrede forhold har også afspejlet sig i højere priser, idet der med den lavere nettoydelse alt andet lige er basis for højere priser for ejendommene. Sådan er det, og sådan vil en ejendomsmægler kunne udlægge teksten.

De stigende værdier på ejendomsmarkedet er således udtryk for, at regeringens politik er lykkedes både generelt og over for boligejerne. Når der i forbindelse med den kommende 20. almindelige vurdering er tale om stigende ejendoms værdier, er dette alene et udtryk for, at handels værdierne på boligmarkedet er steget. Vurderingerne viser således kun, at husejerne allerede er blevet mere formuende, faktisk med hele 75–80 mia. kr.

Debatten om lejeværdi i de seneste måneder har i høj grad været baseret på eksempler, der ligger meget, meget langt fra det typiske. Der er derfor også blevet tegnet et fuldstændig forvrænget billede af situationen. De konkrete sager, der har været fremme i debatten, har typisk drejet sig om dyre ejendomme med ekstraordinært store stigninger i ejendomsvurderingen. Regeringen må klart afvise, at en seriøs debat om lejeværdien kan basere sig på så atypisk et grundlag.

Dermed har jeg ikke sagt, at der ikke skal tages hensyn til de mennesker, der er så heldige at kunne eje sådanne ejendomme, ofte måske netop i kraft af det økonomiske opsving, som regeringen har skabt. Et sådant hensyn er imidlertid allerede indbygget i reglerne om lejeværdi. For disse relativt dyre ejendomme gælder således, at lejeværdien fra det ene år til det næste aldrig vil kunne stige mere end 20 pct. Så også for ejendomme, hvor der er sket særlig store stigninger, vil begrænsningsreglerne vedrørende lejeværdi være aktive og træde til.

Jeg har i øvrigt i den forbindelse svært ved at se, hvorfor der netop nu skulle være grund til at ændre disse begrænsningsregler, som har fundet anvendelse, og som ikke har været kritiseret i deres nuværende form siden 1982, herunder også i perioder, hvor man må sige, at ejendoms værdierne rent faktisk er steget endnu mere, end de forventes at ville stige til næste år.

Hvis jeg skal opsummere situationen, må jeg desværre sige, at det for mig at se er kendetegnende for den debat, der har været ført om lejeværdien, at de positive resultater af regeringens politik for enhver pris er søgt nedgjort og vendt til noget negativt.

Så jeg må slutte af med at sige, at på regeringens vegne kan jeg meddele, at man ikke kan støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Jens Peter Vernersen (S):

Boligejerne har altså inden for de sidste 2 år ikke fået forringet vilkårene. Den faldende rente og de mange omprioriteringer har gjort det lettere for mange boligejere at betale huslejen. Optimismen i samfundet og troen på fremtiden har medført, at der igen er kommet gang i bolighandelen, faktisk også i Københavnsområdet. Man ser det i den ene boligbutik efter den anden: Solgt, solgt, solgt.

Pessimismen, der prægede tiden frem til 1993-94, betød, at det var meget vanskeligt at sælge enfamiliehuse. Det havde mange negati-

ve konsekvenser ud over hele ejendomsmarkedet, men det havde også andre konsekvenser. Det kunne f.eks. være svært at flytte efter nyt arbejde, fordi man ikke kunne sælge sit hus. Den situation er ændret. Den nye situation på boligmarkedet er – og boligmarkedet er jo usædvanlig markedsstyret – at man har set stigende huspriser i visse områder. Det vil naturligvis også afspejle sig i den kommende vurdering, men for de fleste husejere vil der være tale om stigninger, der kun medfører ganske beskedne forhøjelser i egen lejeværdi, forhøjelser, der måske ligger omkring 50 kr. om måneden, forhøjelser, som er meget beskedne, hvis de skulle sammenlignes med de fordele, den enkelte husejer har ved omprioritering og nedsat lejeværdi under skattereformen.

Derfor afviser Socialdemokratiet det forslag, der her er fremsat.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeborg (KF):

Må jeg minde både skatteministeren og den socialdemokratiske ordfører om, at det ikke er regeringens politik, der har ført til, at renten faldt i 1993. Rent faktisk er det den borgerlige politik, der er ført gennem 10 år, men når det så bliver sagt, at der er en fordel, fordi man har kunnet omprioritere – det har noget med huspriserne at gøre – så vil jeg bare sige: Jamen det er jo klart; når renten falder, så kan priserne stige, for folk vil stadig væk sidde for den samme nettoydelse, men det er selvfølgelig helt forkert, når man siger, at boligejerne har fået en skattemæssig fordel. Tværtimod.

Da man besluttede sig for at indføre brutto-skatten, blev alt meget værre, for rentefradraget har ikke den værdi, som det havde tidligere. Man har så nedsat lejeværdien fra 2½ pct. til 2 pct., men det kan aldrig nogen sinde kompensere for de merudgifter, boligejerne har fået i forbindelse hermed.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Både skatteministeren og den socialdemokratiske ordfører har gjort meget ud af at tegne et billede af, hvor meget der er gang i ejendomsmarkedet. Jamen det vil jeg ikke benægte. Og at skiltene med solgt er der, skal jeg heller ikke benægte.

Men vil skatteministeren og den socialdemokratiske ordfører være venlige at fortælle mig og landets boligejere, som hverken har solgt eller

har tænkt sig at sælge, hvilken glæde de får af, at der er 1 eller 2 pct., som har kunnet realisere denne værdi, og hvad der i deres indtægtsgrundlag skal betale den stigning? Er det rimeligt, at man nu siger til dem: I skal betale højere lejeværdi, I skal betale højere ejendomsskatter osv., fordi I har en eller anden papirvurdering på jeres ejendom, og hvis I realiserer den, bliver I noget rigere?

Det er jo fuldstændig urealistisk. 98 pct. eller mere af landets boligejere har ikke tænkt sig at sælge, og de kan ikke leve af papirvurderinger. Det kan man ikke købe frikadeller for, det kan man ikke købe rugbrød for. Er meningen så, at de skal gå ud og belåne den værdistigning, for at de fortsat kan bo i det hus, som de ønsker at bo i?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Da man nedsatte lejeværdien fra 2½ pct. til 2 pct., var det en fordel for parcelhusejerne, og når man taler med parcelhusejerne, når man taler med folk ude omkring, så har de det langt bedre i dag, end de havde op igennem 1980'erne.

Den lejeværdi, der kommer til beskatning, er også lavere, end den var i 1980'erne, langt lavere. Også selv om huspriserne stiger med disse 10 pct. i 1996.

Der er altså åbenbart en anden virkelighed ude blandt folk end den virkelighed, som fru Kirsten Jacobsen oplever herinde i Folketinget. Det må jeg sige, når jeg hører det korte spørgsmål, der her blev stillet.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Omprioritering af landets faste ejendomme har gjort det lettere at være boligejer. Der er ikke så mange af dem i dag, som står med den ene fod på et stykke vådt håndsæbe og den anden på en tvangsauktion – det vil jeg indrømme. Men det drejer sig om, at regeringen i forbindelse med skattereformen lovede ikke bare dette Folketing, men landets boligejere reduktion i rentefradraget og lejeværdiens ændring osv. Da det ikke gav nok kompensation til boligejerne, var begrundelsen fra regeringen: Omprioriteringsværdien skal lægges til, så kommer I ud på et blankt nul. Og nu er begrundelsen for, at man ikke vil neutralisere stigningen i den 20. administrative vurdering, at omprioriteringsværdien gør, at de godt kan betale.

Så løfterne, man gav i forbindelse med skattereformen, er ikke noget værd, for nu har boligejerne altså fået det lidt bedre ved, at de ikke blev dårligere stillet i forbindelse med skattereformen, så det, man gav dengang, tager man nu tilbage, og det har man ingen problemer med. Det er det, den socialdemokratiske ordfører sagde – det kan godt ske, at løfterne var sådan, men vi tager dem tilbage, for det går I ikke på tvangsauktion af.

Dertil vil jeg kun sige, at hvis man bliver ved med pr. salametode ved hvert års omvurdering at gøre det dårligere og dårligere for boligejerne og gøre deres økonomi ringere og ringere, så skal vi ikke se mange år frem i tiden, før de fleste af dem igen står med den ene fod på et stykke vådt håndsæbe og den anden fod på en tvangsauktion, og så skal vi til at lave kunstgreb til den tid.

Det er bedre at forebygge end at helbrede, rent bortset fra, at det, der sker, hvis man gennemfører den 20. almindelige vurdering, som det er forudsagt, er direkte løftebrud fra regeringen i forhold til de løfter, man gav i forbindelse med skattereformen.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg kan ikke forstå, at fru Kirsten Jacobsen ikke ser en sammenhæng imellem lavere værdi af fradrag og lavere trækprocenter. Det er jo faktisk det, der er sket med skattereformen.

Så vil jeg sige, at jeg mere tror, folk oplevede situationen i 1980'erne som et stykke vådt håndsæbe. Det tror jeg virkelig folk oplevede som noget yderst ubehageligt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan ikke undertrykke den fornemmelse, jeg har efter at have hørt i hvert fald fru Kirsten Jacobsens første korte bemærkning, at det er en lidt skæv diskussion, vi har i dag, for det drejer sig jo ikke specielt om den 20. almindelige vurdering.

Fru Kirsten Jacobsen demonstrerer med al ønskelig tydelighed, at hun er imod begrebet lejeværdi af egen bolig, og at hun er imod begrebet ejendomsskatter. Det er det, fru Kirsten Jacobsen vil have afskaffet; det er ikke specielt den 20. almindelige vurdering, og derfor synes jeg, vi skal kalde tingene ved deres rette navn og sige, at det, Fremskridtspartiet burde have gjort, var at fremsætte forslag om afskaffelse af leje-

værdi af egen bolig og afskaffelse af ejendoms-skatteerne. Så havde der været rene linjer.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det vil vi gerne, vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, og vi har heller aldrig lagt skjul på, at lejeværdi er en misundelsesskat af en papirvurdering, men det har bare ikke noget med sagen at gøre. Nej, det har at gøre med, at i forbindelse med regeringens skattereform var der både her i Folketingssalen og i Skatteudvalget uendelig mange spørgsmål og svar, og de gik alle sammen ud på, at medmindre man tog omprioriteringsværdien med, så ville boligejerne tabe på regeringens skattereform.

Det, man så gør, hvis man gennemfører konsekvenserne af den 20. almindelige vurdering, er, at man går ud og tager den del af kompensationen, som var til boligejerne i forbindelse med skattereformen, tilbage. Det er direkte løftebrud, og det gør, at landets boligejere efter den 20. almindelige vurdering, hvis den bliver gennemført i sin fulde konsekvens, bliver dårligere stillet end landets øvrige borgere alene på grund af, at de ejer nogle mursten. For kompensationen, nemlig retten til at kunne omlægge deres lån, er det, der gør, at deres ejendomsværdi nu stiger, og det er det, der så giver regeringen et grundlag for at gå ud og hente det hjem, som man én gang har givet.

Peter Brixtofte (V):

Venstre er imod lejeværdi af egen bolig; Venstre er imod grundskatter; Venstre er imod alle former for skatter, som er uretfærdige. Når vi er imod disse skatter, er det, fordi man skal betale det samme kronebeløb, uanset hvad man tjener, for beskatningens størrelse sættes i forhold til en vurdering. Derfor kan man have to familier, der bor ved siden af hinanden i hvert sit rækkehus med samme vurdering, men hvor den ene familie tjener dobbelt så meget som den anden, men de skal betale det samme i lejeværdi og det samme i grundskat. Det vil sige, at man rammer den familie, der tjener lidt, i forhold til den familie, der tjener meget, meget, meget hårdere, og derfor er det en dybt uretfærdig skat, som rammer meget skævt. Så vi er imod alle de skatter, og vi er derfor imod vurderingssystemet som sådant – det kan vi jo sagtens finansiere med alle vores spændende moderniseringsprogrammer inden for den offentlige sektor.

Senest har vi i forbindelse med forhandlingerne om finansloven fremsat vores fælles forslag med De Konservative, som går ud på, at vi fastfryser lejeværdien til næste år, og at vi fjerner det, at man mindst skal opkræve 6 promille til kommunerne, og at man desuden binder sig til at afvikle lejeværdien over 8 år.

Det er det forslag, som vi har fremsat senest som følge af vores principielle standpunkter, og det er det, vi holder os til, for det er vores politik. Derfor vil vi ikke gå ind for lige præcis Fremskridtspartiets udformning af, hvordan man kan imødekomme de kommende vurderinger, men henviser til vores egne forslag; sådan er dét.

Må jeg så lige sige om den diskussion omkring skattereformen af 1992 og lejeværdiens forhold til rentefradragsretten, at det er fuldstændig rigtigt, hvad både fru Kirsten Jacobsen og fru Gitte Seeberg siger, at den nedsættelse af lejeværdien, der skete fra 2½ pct. til 2 pct., var af mindre betydning end den forringelse af rentefradragsretten, der samtidig blev indført.

Når man går tilbage og ser på forhandlingerne i Skatteudvalget og ser på de spørgsmål, der er stillet, så lød et spørgsmål til skatteministeren: Hvor meget skal man nedsætte lejeværdien, for at man over denne nedsættelse fuldt ud kompenserer for forringelsen af rentefradragsretten? Svaret var 1,7 pct. Så skulle man ned på 1,7 pct. i lejeværdi, og man nedsatte det kun til 2 pct. Dermed blev det klart indrømmet, at man tog mere på rentefradragsretten, end man gav tilbage på lejeværdien, og derfor forringede skattereformen skattemæssigt set parcelhusejernes situation. Sådan er det, det kan der slet ikke være diskussion om, og derfor er det også urimeligt at blande andre forhold ind som omprioritering eller lavere rente; det har intet med sagen at gøre.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Venstres ordfører har skrevet en bog, der, så vidt jeg husker, hedder »Forandring kræver mod«. Jeg må sige, at hr. Peter Brixtofte er en dristig mand, for med sin tale her lagde han totalt afstand til Venstres politik igennem mange, mange år; nu vil man altså have afskaffet lejeværdi af egen bolig, man vil have afskaffet grundskatterne, og man vil også have afskaffet vurderingssystemet, kunne jeg forstå, og så i øvrigt alle andre skatter, nu man var i gang.

Det med, at man skal afskaffe alle skatter, både de retfærdige og de uretfærdige, er svært, samtidig med at man vil have balance på statens budget, altså balance på indtægter og udgifter. Jeg vil da ønske hr. Peter Brixtofte tillykke med det eksperiment, han på en eller anden måde kan få til at balancere.

Men jeg vil blot minde hr. Peter Brixtofte om, at hans forgænger i Venstre, som også var skatteminister, jo var med til at lave en skattereform i midten af 1980'erne, som betød ganske meget for boligejerne med det rentefradrag, som fra at blive trukket fra i indtægten blev trukket fra i skatten, og derved kom der en ganske overordentlig kraftig beskæring af dem med de allerhøjeste fradrag. Det var Venstre med til at gennemføre med åbne øjne og med vajende faner, så jeg må sige til hr. Peter Brixtofte, at der er forandring på færde. Jeg kan nu høre, at Venstre er på vej over i den helt ultraliberalistiske fløj, og jeg synes da, det er interessant at iagttage, hvordan det kommer til at gå.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg kunne forstå, at Venstre var imod den ene, den anden og den tredje skat, som ikke var retfærdig.

Det får mig til at tænke på den periode, hvor vi havde en skatteminister fra partiet Venstre, ja, vi havde jo flere. Jeg synes ikke, det typisk var retfærdigheden, der prægede administrationen af skattesystemet under disse skatteministre. Der blev åbnet op for fradragmuligheder, som aldrig var set tidligere, og når skatteadministrationen ville forfølge disse fradragmuligheder, så var det faktisk ikke noget, der blev tilladt fra skatteministerens side; det var vilkårene. Så når man siger, man er imod alle de skattesystemer, som ikke er retfærdige, så mener jeg rent faktisk, at uretfærdighederne i skattesystemet var noget, der blev dyrket under en Venstreskatteminister.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Mig bekendt – jeg ved ikke, om jeg har læst forkert – er dagens emne vurderingssystemet og de skatter, der står i forbindelse med vurderingssystemet. Jeg ved ikke, om det er mig, der læser forkert, men jeg mener, at dette er tilfældet, og det er lejeværdi og grundskyld, og det er det, jeg har forholdt mig til. Dér har jeg gentaget, hvad Venstres program er, nemlig at vi går imod grundskatter og lejeværdi af egen bolig, og det

er der senest fremført en konkret udformning af i forbindelse med det fælles VK-oplæg til forhandlingerne om finansloven.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Lad mig da bare sige, at jeg var meget i tvivl, da jeg hørte hr. Peter Brixtoftes ordførertale, om han havde opfattet, at det er beslutningsforslaget om neutralisering af den 20. almindelige vurdering, vi diskuterer her i dag. Det var faktisk helt andre ting, hr. Peter Brixtofte var inde på.

John Vinther (KF):

Nu har skatteministeren og hr. Jens Peter Vernersen jo givet skattereformen æren for den relative forbedring, som boligejerne har oplevet i deres økonomi.

Jeg vil i lighed med, hvad tidligere ordførere har sagt – mere for historieskrivningens skyld – slå fast, at den rent skattemæssige virkning af skattereformen var negativ for boligejerne. At boligejerne har oplevet en relativ forbedring i deres økonomi skyldes konverteringsbølgen, og den kan regeringen da vist ærligt talt ikke tage særlig meget af æren for.

Det, der er tilfældet, er, at regeringen i forbindelse med skattereformen afgav det klare, høje og næsten hellige løfte, at boligejernes samlede økonomiske situation ikke ville blive forringet som følge af skattereformen. Det modsatte er sket, og derfor har løftet klinget noget hult igen – længere tid – jeg tænker her på grønne afgifter, jeg tænker på bruttoskat, det, som regeringen kalder arbejdsmarkedsbidrag, men som er det samme. Men indtil nu har løftet klinget noget hult. Det er ganske klart, at regeringen overhovedet ikke har tænkt sig at efterleve dette løfte. Efter at det blev klart, at den 20. almindelige vurdering ville føre til stigende ejendoms-vurderinger og deraf følgende stigende ejendomsskatter, stod det klart, at regeringen ikke havde tænkt sig at kompensere boligejerne for den stigning i ejendomsskatterne.

Jeg tror, at udsagnet fra regeringen nogenlunde lød, at det da kun er rimeligt, at ejendomsskatterne stiger, når ejendoms-vurderingerne stiger. Det kan der være en vis sandhed i, men jeg tror, regeringen ser bort fra en ganske væsentlig detalje, nemlig at hovedparten af danske boligejere – stort set alle – ikke har anskaffet egen bolig i spekulationsøjemed; de har anskaffet den for at skaffe sig en tryk bolig, en tryk ramme om familiens hverdag. Derfor opfattes stigende

ejendoms-vurderinger og deraf følgende stigende ejendomsskatter af boligejerne med rette som blot en ekstra skattebyrde, der er med til at indskrænke familiens rådighedsbeløb og dermed med til at gøre hverdagen sværere.

Det Konservative Folkeparti ønsker at kompensere boligejerne for virkningen af den 20. almindelige vurdering. Under finanslovforhandlingerne søgte vi sammen med Venstre at få – om jeg så må sige – kompenseret, at få neutraliseret virkningen af den 20. almindelige vurdering i relation til lejeværdien. Det lykkedes ikke, men vi kan da glæde os over, at det så i det mindste lykkedes os at få forhøjet standardfradraget fra de nuværende 2.000 kr. til 3.000 kr.

Det er i det store samlede billede af boligejernes økonomiske situation selvfølgelig en form for kompensation, men det ændrer ikke grundlæggende ved det forhold, at regeringen ikke er indstillet på at leve op til det løfte, som regeringen selv har afgivet.

Med den baggrund støtter Det Konservative Folkeparti det af Fremskridtspartiet fremsatte beslutningsforslag. Realistisk set er der nok ikke mange muligheder for, at det skulle kunne vinde et flertal her i Folketingssalen. Derfor er det fremdeles Det Konservative Folkepartis politik og holdning, at vi også ved næste års finanslovforhandlinger vil arbejde for, at der kompenseres for virkningen af den 20. almindelige vurdering. Det er også vores mål – det er det mere overordnede – at vi fremdeles vil arbejde på at afskaffe lejeværdien af egen bolig.

Jes Lunde (SF):

Man bliver mere og mere forundret, som dagen skrider frem. Her hørte vi, at Det Konservative Folkeparti bramfrit støttede et forslag, som koster statsfinanserne en hel del penge, ved at man ikke får den lejeværdi ind, som man havde regnet med, da man lavede sit skøn over statsfinanserne for næste år. Men Det Konservative Folkeparti må altså åbenbart godt lænse statskassen for penge, uagtet at de er med i finanslovforliget. Det tema vender vi tilbage til.

Jeg vil på SF's vegne om dette forslag sige, at vi mener, at ejendomsskatter og skat af lejeværdi af egen bolig er nødvendige finansieringskilder for vores samfund. Man kan selvfølgelig sige om den lejeværdibeskatning, som vi har, at det kan virke forkert på folk, at de skal betale en løbende afgift af nogle svingninger i deres husværdi. Hr. Brixtofte var lidt inde på det: Hvorfor skal folk, der bor side om side og i øvrigt har

forskellige skattegrundlag osv., betale denne lejeværdi?

I SF ser vi det som en kompensation for, at vi ikke har nogen beskatning af samfundsskabte værdistigninger. Hvis folk scorer en meget stor gevinst på, at deres hus i løbet af det antal år, de har boet i det, er steget meget i værdi, så er det jo meget, meget sjældent, at man kommer til at betale skat af det. Det kræver enten, at man er selvstændig erhvervsdrivende, eller at man handler hus ganske tit.

Hvis man befinder sig nogenlunde normalt som privatborger på boligmarkedet, betaler man ikke skat af de samfundsskabte værdistigninger. Derfor er man nødt til at have den her lejeværdibeskatning til at kompensere lidt for det.

Derfor er mit råd til Fremskridtspartiet, at hvis de vil have en seriøs diskussion med SF om lejeværdi af egen bolig, om revisioner i det, så skal vi have et forslag til en egentlig beskatning af samfundsskabte værdistigninger. Så kan vi snakke om lejeværdien, men lad os se sådan et forslag først om en egentlig kapitalvindingsskat, før vi overhovedet overvejer at have tanker i de retninger, Fremskridtspartiet har. Dette forslag må vi afvise.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Det er til hr. Jes Lundes bemærkning om, at Det Konservative Folkeparti tilsyneladende godt kunne støtte et beslutningsforslag, der kostede kroner, uanset at vi har et finanslovforlig med regeringen.

Jeg skal blot gøre hr. Jes Lunde opmærksom på, at det, beslutningsforslaget går ud på, er at neutralisere virkningen af den 20. almindelige vurdering; den træder i kraft 1. januar 1996, men beregningen af den sker først i 1997, det vil sige, at der ikke er nogen provenumæssige problemer i 1996, og vi har som bekendt ikke noget finanslovforlig med regeringen, i hvert fald ikke endnu, for 1997.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil allerførst godt sige, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget, og så godt tilføje, at vi går ind for, at der skal være et vurderingssystem, som vurderer husene i forhold til den salgsværdi, den markedsværdi, de kan opnå på markedet, og at man også benytter denne vurdering som basis for lejeværdiberegningen og ejendomsbeskatningen.

Lejeværdibeskatningen og ejendomsbeskatningen har efter vores mening den store fordel, at store ejendomme, dyre ejendomme skal betale mere i skat end små ejendomme; man kan ikke flytte med det, man kan ikke snyde med det, man kan ikke tage det til udlandet. Der er mange fordele ud fra et rent skatteteknisk og skatteberegningsmæssigt aspekt ved beskatning af fast ejendom. Så det går vi ind for i Det Radikale Venstre at vi skal beholde i et omfang, som er rimeligt, og det synes vi det nuværende er.

Men jeg vil godt sige til den diskussion om, hvem der har været værst eller bedst ved boligejerne i forbindelse med diverse skattereformer og diverse indgreb, der har været på andre områder, at det, der i virkeligheden har været allermost ubehageligt for boligejerne, har været den fornuftige økonomiske politik, som de danske regeringer har ført siden 1982, hvor man fik rentefald, hvor man fik inflationen ned, og hvor lønstigningerne blev meget, meget mindre.

I de glade 1960'ere, slutningen af 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne var man simpelt hen tosset, hvis ikke man stiftede gæld, og hvis ikke man købte hus, for lønningerne steg så kraftigt, og gælden blev så hurtigt udhulet, at man meget hurtigt kom til at grave en stor del af husgælden af. Det ændrede sig brat i løbet af 1980'erne, da inflationen faldt, lønstigningerne udeblev og renten også faldt. Rentefradragene blev betydelig mindre, og lønstigningerne udeblev, og inflationen var lav, dvs. at vandgrødsårene, som man havde som nystartet boligejer, steg fra at være 2-3-4 år til at være 20 år, måske hele resten af livet.

Det var det alvorlige, der skete med boligejerne op igennem 1980'erne. Den politik blev ført af Schlüterregeringen, inklusive CD, som jo var parcelhusejernes parti, men også med støtte fra Det Radikale Venstre, som var klar over, at det var en nødvendig omlægning. Men den var ubehagelig for boligejerne. Det skyldes ikke så meget det, der er sket i sidste omgang her, men boligejernes situation blev drastisk ændret op igennem 1980'erne. Det synes jeg også vi lige skal huske her i salen, hvor der er så mange borgerlige politikere, der har meget travlt med at skælde denne regering ud for alt det onde, den har gjort ved boligejerne.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag. Vi ønsker tværtimod en udvidelse af beskatningen af jord og fast ejen-

dom hen i retning af fuld inddragelse af alle samfundsskabte værdistigninger på jord og fast ejendom.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg troede ærlig talt, at der ville komme en ordfører til, men det er måske helt bevidst, at CD har undladt at sende en ordfører ned i salen i dag. Så kan de måske stadig væk gå rundt og fortælle, hvor meget de gør for boligejerne. I dag havde de haft mulighed for at demonstrere, at de også mener det, men det har de åbenbart valgt at lade være med.

Jeg vil selvfølgelig gerne takke Venstre og De Konservative for, at de stadig synes, at boligejere ikke skal være en særlig race, som man kan drive heksejagt på når som helst, og at der ikke er noget kriminelt ved at eje sin egen bolig og nedsætte sin levestandard, fordi man gerne vil kunne betale sine egne boligudgifter og måske sidde billigere i det, når man bliver ældre.

Jeg synes, det er en lidt underlig pseudodiskussion, for på den ene side er der nogle partier her i salen, som siger: Jamen når ejendomspriserne stiger, så stiger lejeværdien, og så stiger ejendomsskatterne, og det er helt o.k. Det kan jeg i og for sig godt forstå, når det er SF, der siger det. Jeg kan også forstå det, når det er Enhedslisten, der siger det, for de har aldrig lagt skjul på, at fuld grundskyld og samfundsskabte værdier, og hvad vi ellers kender, vil de egentlig gerne have indført for boligejerne.

Men jeg kan ikke forstå diskussionen, når det drejer sig om de partier, som gennemførte skattereformen. Jeg kan ikke forstå, at de har så dårlig en hukommelse, at de ikke kan huske løfterne til boligejerne om, at boligejernes økonomi ikke ville blive forringet samlet set. Jeg kan ikke forstå, at de partier og deres ordførere ikke kan se, at det, man gør, når man gennemfører konsekvensen af den 20. almindelige vurdering, præcis er at forringe boligejernes økonomi samlet set. Ikke på grund af en naturlig udvikling, men fordi prisstigningen, der her er tale om, alene skyldes én eneste ting, nemlig at boligejerne som en del af skattereformen var nødt til at omlægge deres højt forrentede kontantlån til lavtforrentede, hvis ikke de skulle komme negativt ud af skattereformen isoleret set.

Man erkender samtidig, at det er mindre end 2 pct. af landets ejendomme, som er blevet handlet, og af dem er det i hvert fald mindre end halvdelen, hvor værdien er realiseret. Så jeg vil sige: Det drejer sig om 99 pct. af landets

boligejere, og det, som den 20. almindelige vurdering gør, når den er gennemført, er, at den formindsker deres levestandard. Det bliver dyrere at være boligejer, for den kompensation, de fik, så de ikke skulle komme negativt ud af skattereformen, tager man nu tilbage, fordi man lader konsekvensen af den 20. almindelige vurdering medføre, at deres lejeværdi, deres ejendomsskatter osv. stiger.

Hvis ikke det er et løftebrud, så ved jeg ikke, hvad der er et løftebrud, og jeg tror, at man skal være meget varsom med at sige, at det er blevet så godt at være boligejer. De, der skal realisere og sælge deres bolig, har meget nemmere forhold, og de, der skal bo i dem, har lavere boligudgifter end dengang, de stod med den ene fod på et stykke håndsæbe og den anden på en tvangsauktion; det er rigtigt.

Men hvis vi ville bringe os selv i den situation én gang til, så kan det altså ikke nytte noget, at man har en saks, og at man hvert år klipper et stykke af, for så varer det altså ikke ret mange år, før vi er i den samme situation, som jeg faktisk tror at Folketingets flertal syntes var ganske, ganske alvorlig, hvor man så menneskelig og økonomisk ruin i uendelig mange boligejerfamilier, og hvor man måtte foretage det ene kunstgreb efter det andet for at sikre, at det ikke blev værre, end det blev. Vi havde tvangsauktioner, som løb op imod 20.000 pr. år, og når man nu praler så meget med, hvad de er faldet med, så skal man jo huske på, at antallet af tvangsauktioner stadig er dobbelt så højt, som det var under normale forhold. Så eftervirkningerne er vi ikke engang færdige med.

En anden ting, som jeg også synes er urimelig, er, at man ikke har hørt en eneste sætning fra hverken skatteministeren, fra den socialdemokratiske ordfører eller fra Det Radikale Venstre, som er med i regeringen, om, at man har tænkt sig at flytte grænsen for millionærtaksten opad. Det gjorde man ikke i forbindelse med skattereformen, og derfor var der en hel masse boligejere, som blev ramt af 6 pct.s-lejeværdien og ikke 2 pct.s-lejeværdien. Hvis ejendomsværdierne nu stiger med 20 pct. eller mere, kommer endnu flere op på den høje lejeværdi.

Når man tænker på den historiske baggrund for, at den høje lejeværdi blev indført, så var det jo netop det, at man sagde: Det er kun de ekstraordinært store og dyre villaer; den almindelige villa skal stadig væk holdes på den lave lejeværdisats, uanset at den måtte være placeret i et dyrt område. Nu er det især de dyre områder,

der stiger, og de stiger mest. Det betyder, at endnu flere bliver ramt af den høje lejeværdi, og det har man heller ikke hørt noget som helst om at man har tænkt sig at gøre noget ved.

Så virkelighedens verden bliver sikkert: For det første, at den kompensation, boligejerne fik i forbindelse med skattereformen, for at de ikke skulle komme negativt ud, tager man nu tilbage. For det andet, at antallet af boligejere, der skal betale 6 pct.s lejeværdi, stiger endnu mere, end det steg i forbindelse med gennemførelse af skattereformen.

Hvis man bruger den salamimetode fra regeringens side til at gøre livsvilkårene dårligere for boligejerne, så behøver hr. Jes Lunde såmænd ikke at have så mange spekulationer over at få gennemført sine egne forslag, for det er man i fuld gang med at gøre. Man gør det bare stykkevis, og eftersom man skal have etårig vurderinger nu, kan man nærmest skematisk regne sig frem til, hvornår man har gennemført SF's boligejerpolicy fuldt ud, hvornår man har klippet boligejerne fuldstændig færdig, og hvornår man kan sige, at det at spare op til sin egen bolig er en saga blot, fordi skatter og afgifter, lejeværdi af papirvurderinger gør, at ingen almindelige mennesker længere kan bo der, selv om de har betalt lånene. Det er den situation, vi havner i, og det kan man skematisk bare skrive sig frem til.

Jeg synes, det er sørgeligt, og jeg synes, at man i hvert fald så må holde op med fra regeringspartierne side at gå ud og fortælle, at boligejerne skal have lov til at bo i fred i deres boliger, og at deres situation og deres økonomi samlet set ikke skal forringes i forhold til resten af samfundet. Det er det, vi kan konstatere den bliver, og jeg tror, at regeringen og regeringspartierne og andre boligejerfjendske dele hurtigt vil opdage, at når konsekvensen af den 20. almindelige vurdering rigtig kommer ud, så vil man se, hvor mange der bliver ramt, særlig pensionister og folk, der er så uheldige at have et helt almindeligt lille hus placeret i Lyngby, som de måske har haft i 30 eller 40 år. Dernæst er det de nye og de nyetablerede boligejere, dem, der ikke har luft og økonomi til den her salamimetode, hvor man skærer en bid år for år. Deres fremtid som boligejere kan de hurtigt se enden på, hvis ikke de rebelåner den værditilvækst, de får, som er en ren papirtilvækst, og når de så har rebelånt den, så er deres friværdi i boligen snart spist op, og så er det slut med at være boligejer.

Det er det, man kan se for sig, hvis man ikke ændrer kurs, og det vil man åbenbart ikke. Jeg synes, det er sørgeligt.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernerse (S):

Til fru Kirsten Jacobsen: Jeg har utrolig megen tillid til mennesker. Jeg tror ikke, mennesker tager fejl i den grad, som man faktisk fornemmer fru Kirsten Jacobsen giver udtryk for her fra talerstolen.

Jeg siger det på den måde, for hvis den vare, der hedder boligen, var så problematisk, som fru Kirsten Jacobsen giver udtryk for, rent skattemæssigt, så er det helt utroligt, at den er så efterspurgt, og at den bliver mere og mere efterspurgt. Jeg tror ikke, mennesker tager fejl, når de efterspørger den vare. Jeg tror, at mennesker godt ved, at det at have en bolig er vigtigt, og det er rigtigt, at man køber sin egen bolig, som man ser folk gøre på nuværende tidspunkt. Jeg tror ikke, disse mennesker tager fejl.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Fru Kirsten Jacobsen fremstiller det, som om SF's ejerboligpolitik går ud på at klippe boligejerne så hårdt, at de før eller siden må flytte fra hus og hjem, og det er selvfølgelig fuldstændig forkert. Det har vi ikke nogen som helst interesse i. Vi synes tværtimod, det er vigtigt, at folk har mulighed for at have en tryk boligsituation.

Det, vi bare siger, er: Hvis man er så heldig, at man scorer mange, mange penge i samfundsskabte værdistigninger på sin bolig, hvorfor skal det så ikke beskattes? Det kan vi ikke forstå. Hver eneste gang vi tjener bare en krone ved almindeligt arbejde, beskattes det og beskattes med høje procenter, hvis det er på toppen af en stor indkomst. Tjener man derimod 100.000 kr. på at have købt sit parcelhus på et tidspunkt, hvor det var billigt, og solgt det på et tidspunkt, hvor det var dyrt, ja, så er de 100.000 kr. fuldstændig skattefri. Vi kan ikke rigtig forstå, hvorfor det skal være sådan.

Dér synes jeg egentlig, at der er mere ræson i at beskatte kapitalgevinsterne, end der er i lejeværdien, i en løbende ydelse. Det giver nogle fordele for samfundet likviditetsmæssigt at få den løbende beskatning, men dybest set ser vi lejeværdien som en erstatning for, at man ikke har nogen konsekvent beskatning af værdistigninger.

Derfor synes jeg, det kunne være interessant engang her i Folketinget at diskutere den ordning, som man har nogle steder i verden, hvor man har en beskatning af værdistigninger, som først realiseres den dag, man træder ud af boligmarkedet. Det er altså ikke noget med, at man bliver tvunget fra hus og hjem, men det er noget med, at den dag man forlader boligmarkedet, så gør man op: Hvad har du scoret af kapitalgevinster gennem din tid på boligmarkedet? O.k., så ligger der en beskatning, der forfalder til betaling dér. Det synes jeg er en spændende måde at indrette sig på, og det kunne vi godt lære noget af her i Danmark.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne sige til hr. Jes Lunde, at isoleret set er hr. Jes Lundes system jo mere rimeligt end det nuværende system, simpelt hen meget mere rimeligt, men samtidig må man jo sige, at så må vi jo også – hvis vi skal gå den vej – til at finde ud af at beskatte alverdens indkøb af malerier og andet, som man kan tjene penge på. Jeg tror nu nok, at vi har fundet ud af, at det er en ganske umulig ordning. Men isoleret set giver jeg hr. Jes Lunde ret.

Når jeg tog ordet, så er det, fordi den socialdemokratiske ordfører sagde, at mennesket ikke tager fejl. Det gør mennesket nu vældig ofte, det gør vi nok alle sammen, men man undrede sig over, hvorfor ejerboliger stadig efterspørges. Det tror jeg de gør, fordi uendelig mange mennesker faktisk har haft tillid til de løfter, regeringspartierne gav, da de sagde, at boligvejernes økonomi samlet set ikke ville blive forringet.

Det, regeringen vil opdage nu, når man forringer boligvejernes økonomi i forbindelse med den 20. almindelige vurdering, er for det første, at priserne vil falde. Det er helt klart, fordi det bliver dyrere at være boligejer, og når man kapitaliserer det, ja, så falder priserne. Det kan man så opleve, og hvor længe kan man gøre det, før de her to kurver knækker sammen én gang til?

Men til sidst: Jeg synes, Socialdemokratiet bare skal erkende åbent og ærligt, for så var det egentlig meget nemmere at have med at gøre: Jamen vi synes, det er rimeligt, at vi beskatter disse her papirværdier. Vi synes som SF, at samfundsskabte værdier skal man inddrage. SF siger, man skal inddrage dem, når man realiserer dem, men det, Socialdemokratiet og regeringspartierne siger, er: Vi inddrager dem løbende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af realrenteafgiften.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(FremSAT 15/11 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Det foreliggende beslutningsforslag er fremsat af Fremskridtspartiet. Det går ud på afskaffelse af realrenteafgiften over nogle år. Forslagsstillerne nævner selv, at afskaffelse af realrenteafgiften vil medføre et betydeligt provenutab. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at provenuet for realrenteafgiften er skønnet til 22,2 mia. kr. i 1995 og 21,2 mia. kr. i 1996. Allerede dette forhold forlener forslaget med en solid portion manglende realisme.

Der er tale om overbudspolitik, som regeringen selvsagt ikke kan støtte. Forslaget giver anledning til at fremhæve, at de gældende skatteregler stadig giver den fradragsberettigede pensionsopsparing væsentlige konkurrencefordele over for anden opsparing. Der er således fradragsret for indbetalingerne. Det gælder selv ved kapitalpension, hvor udbetalingerne kun belægges med 40 pct. i afgift.

Realrenteafgiften ligger i sig selv under de marginale indkomstskatteprocenter. Aktieud-